

NIEUWSBRIEF

Agenda

24 nov.	Leidinggevende ambities in het Jenaplanonderwijs
24 nov.	Introductie cursus in Brabant
25 nov.	Leidinggevende ambities in het Jenaplanonderwijs
15 dec.	Nieuwsbrief Jenaplan december 2022

In deze Nieuwsbrief

- Voorwoord
- Jenaplanconferentie
- Jenaplan en het Saxion-lectoraat “Vernieuwend Onderwijs”(1)
- Cursussen gestart
- Inspiratiemiddag voor (nieuwe) schoolleiders
- Contributie 2022-2023
- Manifest #vernieuwingsonderwijs
- Voorstellen Job van Essen (penningmeester)
- Voorstellen Jacobien van den Hoofdakker (secretaris)

Voorwoord

Beste Jenaplanners,

Wat gebeuren er mooie dingen in Jenaplanland. Hoogtepunt was natuurlijk onze jenaplanconferentie. Wij hebben enorm genoten van de conferentie en jullie positieve energie en hopen jullie allemaal weer te mogen ontmoeten in 2024 bij de 25ste editie! En dit zal een hele bijzondere viering worden. **April 2024** viert Jenaplan zijn 100-jarige bestaan in de wereld! Begin 2023 stellen we data en locaties vast, zodat iedereen de kans krijgt om mee te vieren.

Geniet van de mooie laatste periode van het jaar. Zijn er mooie ervaringen te delen, laat het ons weten!

Edwin Solen
Directeur NJPV

Jenaplan volgen?

Website [www. Jenaplan.nl](http://www.Jenaplan.nl)

Instagram [#jenaplannederland](https://www.instagram.com/jenaplannederland)

Facebook [#jenaplannederland](https://www.facebook.com/jenaplannederland)

[#jenaplan](https://www.facebook.com/jenaplan)

(openbaar om ervaringen uit te wisselen)

Jenaplanconferentie

Verwondering heette deze editie van de Jenaplanconferentie. Verwonderd konden we al zijn over de enerverende, perspectief-veranderende periode tussen het bedenken van dit thema – maanden voor de coronacrisis – en toen het eindelijk mocht doorgaan.

Erik Scherder nam ons mee in de wondere wereld van neuronen, synapsen, myeline, de amygdala en rich club hubs. Hoe meer zenuwbaantjes er aangelegd zijn en hoe hoger hun kwaliteit, hoe sneller en intenser signalen door het brein gestuurd kunnen worden. Jenaplan, met zijn **rijke leeromgevingen** en stimulerende vraaggerichte aanpak, was daarvoor een prima onderwijsconcept, zo herhaalde de neuropsycholoog ook voor de camera.

Maar het was zeker niet alleen een streven naar sneller en meer, waaraan de bezoekers en workshopleiders dachten bij verwondering – zelfs al is het bouwen van stevige breinverbindingen het resultaat. Elke afzonderlijke workshop had op die manier een hoogst eigen bijdrage aan de veelvormigheid van verwondering.

Misschien verwoordde NJPV-voorman **Edwin Solen** het 't kernachtigst, toen hij stelde dat verwondering vooral ook **verinnerlijking** vraagt: "Zit je te wachten op verwondering? Op het onverwachte? Haal je dan je doelen wel? Misschien is het juist **de kunst om ruimte te geven aan het moment**, even niets te zeggen, even koffie te gaan halen." Verwondering toelaten, stelde Edwin, gaat over het wakker maken van leergierigheid, gaat over de kinderen zin te laten ervaren en zin te laten krijgen: "Veel moet er in het onderwijs, maar soms het is goed om het even te laten gaan. Eerst samen verwonderd zijn over een spin, een brandende lucifer. Daarna komen de nieuwsgierigheid, de vragen en ook de leerlijnen wel."

Vanuit de werkgroep die deze conferentie heeft georganiseerd hopen we dat bovengenoemde

verwondering ook bij jou plaats heeft kunnen vinden en meer handen en voeten heeft gekregen, zodat je in de dagelijkse praktijk bewust en onbewust momenten van verwondering kunt creëren en toelaten.

Wil je nog even nagenieten van de conferentie en herinneringen ophalen dan vind je het misschien wel leuk om de foto's nog even terug te kijken.

[Foto's van de conferentie 2022](#)

Groetjes namens de werkgroep NJPV-conferentie en Geert Bors

Jenaplan en het Saxion-lectorat "Vernieuwend Onderwijs" (1)

Via dit hoekje van onze NJPV-nieuwsbrief zal ik jullie vanaf nu regelmatig op de hoogte brengen van de **verbinding die de NJPV is aangegaan met het lectorat Vernieuwend Onderwijs van Saxion Hogeschool**. Die alliantie is een paar jaar geleden voorbereid door Jaap Meijer. Hij stelde de **JenaplanOnderzoeksGroep (JOG)** samen, die samen met toenmalige lector Patrick Sins aan de slag gegaan is rond het thema '**De Ondernemende Houding**'. Dat onderzoek begon al voor corona en krijgt vroeg in 2023 zijn weerslag in een **speciale editie van Mensenkinderen**, die er helemaal aan gewijd zal zijn.

Het Lectoraat vertegenwoordigde al lange tijd de collega-vernieuwers van Montessori en Dalton. Omdat lector Symen van der Zee veel ziet in **het gesprek tussen Freinet, Jenaplan, Montessori en Dalton** en hun verenigingen, heb ik namens de NJPV een kleine onderzoeks- en onderwijsaanstelling gekregen, om de stem van Jenaplan harder te laten klinken in het (pabo)onderwijs in Deventer en Enschede én om het jenaplanconcept verder te onderbouwen met gericht praktijkonderzoek.

Het eerste onderzoek centreert zich rond **de actuele vraag van 'Jenaplan en de burgerschapsopdracht'**. Daarin kunnen we meeliften op het voorwerk dat Saxion gedaan heeft door uit hedendaagse literatuur duiding te geven aan de reikwijdte van het begrip 'burgerschap'. Ik zal dit keer het onderzoek niet helemaal uit de doeken doen (*mail me, als je nu al meer wilt weten!*), maar de Montessori-onderzoekers

hebben, in samenwerking met experts uit hun veld, het afgelopen jaar het hele traject al doorlopen. Van het kiezen van de voor hen meest passende hedendaagse invalshoek op burgerschap, studie in de werken van Maria Montessori, een check met de hedendaagse schoolpraktijk en uiteindelijk het schrijven van een **praktische handreiking naar de scholen**: 'zo kan ons onderwijs er qua burgerschap uitzien'.

Dat gaan we voor Jenaplan ook doen. Uit de oorspronkelijke JOG, uit de opleidersgroep en met een paar schoolleiders zijn we bezig een **expertgroep** te formeren om én ons tot hedendaags burgerschap te verhouden én te kijken welke richtingen Peter Petersen, Suus Freudenthal, Kees Both en andere jenaplanprominenten ons in de loop van de tijd gegeven hebben. **Zo zal straks onze eeuw jenaplantraditie ons heden en onze toekomst schragen** en zullen we concreet verder vorm kunnen geven aan onze schoolontwikkeling en conceptontwikkeling.

Om te laten zien dat **onderling contact nu al stimulerend werkt**, heb ik bijgaand fotootje ingeplakt. Het zijn twee boekwerkjes die Montessori-onderzoeker Jaap de Brouwer heeft opgeduikeld en mij te leen gegeven heeft: jenaplan anno 1979 en 1981 komt zo al tot leven. Prachtig is bijvoorbeeld **het directe contact dat je ermee kunt krijgen met Petersen**. Neem dit fragment van Wilhelm Krick, die uit eerste hand herinneringen ophaalt aan zijn contact met Petersen:

*"Telkens weer vond ik de juistheid van Petersens eis bevestigd dat het de centrale taak van de onderwijzersopleiding is in plaats van onderwijzende leerkrachten **mensvormende opvoeders** af te leveren." (Pedomorfose, jrg 13, nr 49, februari 1981, p. 58).*

Geert Bors

g.c.m.bors@saxion.nl / mensenkinderen@njpv.nl

Cursussen gestart

De introductiecursussen zijn deze maand gestart. Een grote groep is begonnen o.l.v. Anite en Nanouk ('t KAN) en ook in Vlaanderen is een grote groep enthousiaste stamgroepleiders begonnen o.l.v. Eva en Hilde (JAS-Bureau Jenaplan).

Wil je graag in jouw regio een introductie cursus volgen? Laat het de directeur weten en met een groep van zo'n 12 stamgroepleiders kunnen we dat organiseren!

Ook de eerste module voor stamgroepleiders is o.l.v. Ingrid ('t KAN) en Guido (Bureau Jenaplan) gestart. 21 schoolleiders hebben een eerste fijne studiedag beleefd.

Inspiratiemiddag voor (nieuwe) schoolleiders

De NJPV organiseert voor (relatief) nieuwe schoolleiders een kennismakingsmiddag op **maandag 23 januari a.s.** (locatie, ergens midden in het land, volgt nog).

Dit is een middag waarbij de NJPV vertelt over wat en waar info te vinden is. Een middag om met elkaar kennis te maken en om ervaringen uit te wisselen.

Er zijn ook opleiders aanwezig die over de schoolleidersmodule vertellen en er zijn collega schoolleiders die deze module volgen en hun ervaringen willen delen.

Interesse? Laat het de NJPV weten.

Contributie 2022-2023

De komende week ontvangen de scholen een mail met het verzoek om de contributie te betalen ten bate van onze vereniging. In de bijlage staat een uitgebreide toelichting waarin beschreven staat waar we deze bijdrage aan willen besteden. In het Algemeen Bestuur (met vertegenwoordigers van alle regioscholen) zijn speerpunten bepaald en is richting gegeven aan de inzet van de middelen.

De nieuwe penningmeester van de NJPV, Job van Essen, stelt een begroting op voor 2023 gebaseerd op deze plannen en deze zal in het AB worden besproken.

Manifest #vernieuwingsonderwijs

Meer dan 800 traditionele vernieuwingscholen in Nederland staan voor kwalitatief onderwijs dat is gebaseerd op een breed onderwijsperspectief met als doel ontwikkeling van kinderen tot verantwoordelijke, zelfstandige volwassenen. Deze brede benadering ten aanzien van persoonsvorming van kinderen -naast leren wat moet- is een belangrijk aspect van eigentijds onderwijs.

Een (jenaplan)school wil nadrukkelijk een pedagogische school zijn waar de opvoeding in het onderwijs centraal staat. Op een jenaplanschool haalt elk kind het beste uit zichzelf, maar niet alleen voor zichzelf. Kinderen leren samenwerken om later in de samenleving mee te kunnen bouwen aan een vreedzame democratische maatschappij.

De traditionele vernieuwingscholen willen hun krachten bundelen om waar het kan gezamenlijk op te kunnen trekken richting politiek, inspectie en besturen om de kracht van onze concepten stevig uit te dragen.

We werken gezamenlijk aan een manifest voor 2023 en verder. Het netwerk van scholen voor vernieuwingsonderwijs bestaat naast de NJPV uit de Vereniging van Vrijescholen, De Freinet Beweging, de Nederlandse Dalton Vereniging, De Nederlandse Montessori Vereniging, De Vereniging voor Funderend Onderwijs, Democratisch Onderwijs, Lectoraat Vernieuwingsonderwijs en OGO.

Voorstellen Job (penningmeester NJPV)

Mijn naam is Job van Essen, 51 jaar en ruim 27 jaar werkzaam in het basisonderwijs. Naast goed, zinvol en actief onderwijs heb ik een passie voor zeilen. Een hobby en sport met prachtige metaforen voor

het onderwijs. Sinds oktober ben ik de nieuwe penningmeester van de NJPV en lid van het dagelijks bestuur.

De afgelopen zeven jaar heb ik deel uitgemaakt van het Algemeen Bestuur als vertegenwoordiger van de Regio Achterhoek en Twente. Sinds die tijd ben ik ook schoolleider van De Bontebrug in Silvolde. Een school

met een mooie historie midden in het landelijke gebied van de Achterhoek met een regionale functie. In de afgelopen jaren hebben we een mooi traject gevolgd om het Jenaplan concept te herijken.

Vanaf januari stop ik als schoolleider en ga verder als ZZP-er om het onderwijs in Nederland op een andere manier te beïnvloeden. Mijn opdrachten liggen met name binnen de route naar inclusiever onderwijs met het motto: Kinderen gaan niet naar de juiste vorm van onderwijs maar hoe komt het onderwijs juist naar het kind. Mijn ervaring binnen het Jenaplan zal daar zeker een bijdrage aan leveren.

Nu ik (bijna) geen schoolleider meer ben, vind ik het fijn om op deze manier bij ons prachtige concept betrokken te blijven. Zeker nu, is ons concept relevanter dan ooit.

Hartelijke groet,
Job van Essen

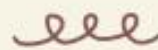
Nieuwe jenaplanschool gestart in Zutphen

Bijlage(n):

-Geen

Even voorstellen

secretaris NJPV

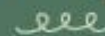
Wie ben ik?

Jacobien van den Hoofdakker,
54 jaar, getrouwd, drie
kinderen, een hond en twee
poezen. Ik woon in Groningen.

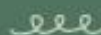
Na mijn afstuderen aan de
Eekhorst in Assen ben ik in
het jenaplanonderwijs
terecht gekomen en het
concept in mijn hart
gesloten. Van
stamgroepleider op De
Swoaistee in Groningen
naar wat afslagen,
uiteindelijk adjunct
directeur geworden. Na 21
jaar heb ik afscheid
genomen van De
Swoaistee en ben nu sinds
1,5 jaar werkzaam op de
Petteflet. De andere
jenaplanschool in
Groningen.

Weetjes

- zing in een koor
- dol op skiën
- voetvalcoach van het
damesteam van mijn twee
dochters
- Noorwegen is mijn tweede
thuis
- wandel graag
- jenaplan zit in mijn hart

Een aantal jaren geleden kwam ik als regiovertegenwoordiger van de regio Groningen-Drenthe+ in
het algemeen bestuur van de NJPV. Ik zet mij graag in voor het jenaplanonderwijs in Nederland.
Toen er een nieuwe secretaris werd gezocht heb ik aangeboden deze taak op mij te nemen en sinds
oktober begonnen aan deze mooie taak.

Wat mij betreft gaan we er samen voor zorgen dat er zoveel mogelijk kinderen kunnen profiteren
van het prachtige jenaplanonderwijs!!!

De kunt mij bereiken door een mail te sturen naar: secretaris@njpv.nl

Informatie NJPV

Algemene administratie/postadres:

Bea ter Horst

Struikstuk 38

8162 JN Epe

administratie@njpv.nl

www.jenaplan.nl

06-81563612

(dinsdag- en donderdagmorgen)

Dagelijks bestuur NJPV

Voorzitter:

Erik Peperkamp

06-22170452

voorzitter@njpv.nl

Penningmeester:

Job van Essen

06-53383580

penningmeester@njpv.nl

Secretaris:

Jacobien van den Hoofdakker

06-40227569

secretaris@njpv.nl

Directeur:

Edwin Solen

06-81880069

edwin.solen@njpv.nl

(maandag, dinsdag, donderdag)